

Sygn. akt IV CSK 789/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa M. J.
przeciwko A. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 20 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 784/13,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800,- (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M.J. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 20 lutego 2014 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 kwietnia 2013 r., w którym oddalono powództwo o zapłatę wynagrodzenia z tytułu umowy ramowej o wykonanie prac budowlanych na rzecz pozwanej – „A.” sp. z o.o. z siedzibą w G..

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyte umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powód oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., podnosząc że w sprawie występują dwa istotne problemy, co do których w orzecznictwie powstały rozbieżne stanowiska. Pierwszy z nich dotyczy kwestii pierwszeństwa przepisów bezwzględnie obowiązujących z zakresu umów nazwanych jak art. 632 § 1 k.c. w stosunku do zasady swobody umów, wynikającej z art. 353¹ k.c. Drugi - odpowiedniego stosowania art. 632 § 1 k.c. do umów o roboty budowlane oraz art. 353¹ k.c. do

wynagrodzenia ustalonego w umowie o roboty budowlane w inny sposób niż uregulowany w art. 632 § 1 k.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Uzasadnienie przedstawione przez skarżącego nie odpowiada powyższym wymaganiom. Po pierwsze, nie zostały sformułowane konkretne problemy prawne, których rozstrzygnięcia miałby się podjąć Sąd Najwyższy. Zamiast pogłębionego opisu zagadnień i motywacji odmiennych stanowisk powód przytoczył dwa rozbudowane pytania pozwalające na udzielenie odpowiedzi „tak” lub „nie” jedynie w odniesieniu do danego stanu faktycznego, nie zaś do generalnej normy prawnej. Po drugie, skarżący nie przedstawił własnego stanowiska co do tego jak, jego zdaniem, należy stosować powołane normy, nie przytoczył też żadnych argumentów prawnych na poparcie swego stanowiska.

Powołanie się na kolejną przyczynę kasacyjną, tj. istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa – mimo wystąpienia takiej potrzeby – nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08,

nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń i wyjaśnienia, na czym owe rozbieżności polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Przedstawione uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań, ponieważ wskazane przez skarżącego rozbieżności orzecznicze nie dotyczą bezpośrednio rozstrzygnięcia w sprawie. Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie przesądził bowiem, do której interpretacji prawnej się przychylił, a zwrócił jedynie uwagę na nieodpowiedni sposób dochodzenia roszczeń z punktu widzenia prawa procesowego. Podkreślić należy, że judykaty dotyczące omawianych kwestii są liczne i odniesione do indywidualnych stanów faktycznych i prawnych. Brak podstaw do dokonywania w tym zakresie uogólnienia o charakterze uniwersalnym.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).